

RECENSIES

Festival Nacht van de Viool één groot feest

BY WENNEKE SAVENIJE , 1 FEBRUARI 2023,

Van jazz en klassiek tot Arabische Makam en Indiase Raga

Gehoord: 27/1, zes podia in TivoliVredenburg, Utrecht

Door Wenneke Savenije

‘Een viool heeft veel weg van een vrouw, kan net zo wispelturig zijn, maar als je de goede snaar weet te raken dan kun je er alles mee doen’

Theo Olof (1924-2012)

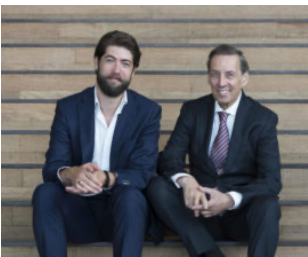
VOLG ONS OP

RECENTE BERICHTEN

PIANISTE GIORGINI BESCHAAFD IN VIRTUOZE TCHAIKOVSKI, BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA ZEER OVERTUIGEND IN RACHMANINOFF
FESTIAL ‘AUTOUR DU PIANO’ IN CAYEUX SUR MER BIEDT PODIUM AAN MEESTERS EN JONGE TALENTEN
QUATUOR VAN KUIJK BIEDT FASCINERENDE INKIJK IN ANDERHALVE EEUW STRIJKKWARTETLITERATUUR
ZUID-AMERIKAANSE DANSEN OP HEMELSE MUZIEK
STRAVINSKY’S LE SACRE DU PRINTEMPS BLIJFT OOK 113 JAAR LATER EEN ONTHUTSENDE LUISTERERVARING

POPULAIRE BERICHTEN

Thomas Beijer volgt Marcel Baudet op als Artistiek Directeur YPF

21 OKTOBER 2019

Edelkitsch in Klanken: Iris Hond en Kamerata Zuid spelen Einaudi in Het Concertgebouw

5 SEPTEMBER 2021

Edmond Fokker van Crayestein: ‘De viool is mijn rode draad’

19 SEPTEMBER 2023

Liedcyclus/kameroopera ‘gereconstrueerde’ brieven vriendin Piet Mondriaan overtuigt in iedere noot en letter

28 SEPTEMBER 2022

The Echo of Being

9 MEI 2020

Arena di Verona – Indrukwekkende en aangrijpende Traviata

27 AUGUSTUS 2025

Jeroen Dupont speelt een fantastisch

Festival Nacht van de Viool

Etnisch-culturele diversiteit, inclusiviteit en veelzijdigheid zijn in de mode, dus ligt het voor de hand dat Aart-Jan van de Pol, organisator van het Festival Nacht van de Viool en directeur van Het Nederlands Vioolconcours, er verstandig aan denkt te doen om vast op de troepen vooruit te lopen. Want al is het in 1967 opgerichte Oskar Back Concours, dat als onderdeel van Het Nederlands Vioolconcours eens in de twee jaar wordt gehouden, nog altijd een belangrijk instrument om de kwaliteit van het Nederlandse vioolspel op peil te houden, de jongste generatie musici kijkt graag verder dan Bach, Beethoven en Brahms en een beetje een violist kan méér dan Bachs Sonatas & Partitas of Paganini’s 24 Caprices perfect spelen. ‘Om relevant te kunnen blijven moet het vioolconcours breder,’ verklaarde Van de Pol onlangs in NRC Handelsblad. Dus bedacht hij een multicultureel vioolevenement om de bakens al een beetje te verzetten, zodat de vioolvloot kan uitwaaiëren over de wereldzeeën.

vioolrecital voor 30 mensen

7 JUNI 2020

Violiste Julia Philippons
bewonderenswaardig
in nieuw
jazzvioolconcert van
Thomas Beijer

5 JUNI 2022

TAGS

#LORENZOVIOTTI #NPORADIO4 :LOUISE
FARRENC50 FOR THE
FUTURE @SCHUBERTLIEDEREN . KANAKO ABE
'T VEEM 12 CELLISTEN DER BERLINER
PHILHARMONIKER @CONTEMPORARYMUSIC . S-E-D
DANCE COMPANY #DENIEUWEMUZE 4 BELLS FOR
FREEDOM * LESBO GEORGIY DERBAS-RICHTER* 7
MOUNTAIN RECORDS 40 STEMMEN . ELIAS GRANDE
20 JAAR MUZIEKGEBOUW AAN 'T IJ {AUL LEWIS 40E
SYMFONIE MOZART : JONAS
KAUFMANN

ARCHIEVEN

AUGUSTUS 2026
JULI 2026
JUNI 2026
MEI 2026
APRIL 2026
MAART 2026
FEBRUARI 2026
JANUARI 2026
DECEMBER 2025
NOVEMBER 2025
OKTOBER 2025
SEPTEMBER 2025

Jonge musici opereren graag grens vervagend of grensoverschrijdend, het is maar hoe je het bekijkt. Ze laten zich niet voor één gat vangen, onderzoeken de muziek uit andere cul- turen, improviseren en experimenteren met genres en stijlen die ze tijdens hun klassieke opleiding aan het conservatorium niet per definitie krijgen aangereikt en mixen Bach met elektronica, of Pärt met drums en Pergolesi. Verbinding, vermenging en vrijheid zijn sleu- telbegrippen, alles is mogelijk en niets is verplicht. Nu waren er onder de grote violisten uit het verleden ook al vrije geesten die op onderzoek uitgingen in andere culturen, waaronder Sir Yehudi Menuhin (1916- 1999), die niet alleen aan yoga deed, maar ook zijn licht opstak bij de Franse jazzviolist Stéphane Grappelli en de Indiase sitarspeler Ravi Shankar. En daarmee was Menuhin zijn tijd een halve eeuw vooruit, want wat hij deed is voor de jongste genera- tie violisten al bijna de normaalste zaak van de wereld. Menuhin ging op muzikale expeditie toen hij als klassieke violist al het hoogst denkbare had bereikt. Hij deed onderzoek vanaf de top van de Olympus, terwijl de generatie van nu van onderaf aan begint. In hoeverre de kunst van het vioolspel daaronder zal gaan leiden is de vraag, omdat versnippering van de focus natuurlijk altijd ten koste van iets gaat, maar in tijden waarin muziek vooral politiek correct entertainment voor iedereen moet zijn is dat misschien helemaal geen probleem.

Photo of Lord Yehudi MENUHIN; Yehudi Menuhin and Ravi Shankar performing on stage, rehearsal (Photo by David Farrell/Redferns)

Statement van de Nacht van de Viool was dat de viool niet langer kan worden gezien als het exclusieve eigendom van klassieke violisten uit het Westen, die hun kunst trouwens voor een belangrijk deel hebben afgekeken van de zigeunerviolisten uit Midden- en Oost-Europa. Op een viool, die niet voor niets voor ‘de koningin onder de instrumenten’ door- gaat, is bijna alles mogelijk in alle denkbare muziekstijlen: zingen, swingen, huilen, dansen en tokkelen. Zo kwam Van der Pol tot het eigentijdse concept van een multicultureel viool- festival dat het instrument en haar bespelers op allerlei manieren belicht. Laagdrempelig van opzet en bedoeld voor een divers publiek, dat overigens wel de moeite moest nemen om via steile trappen tot in de nok van TivoliVredenburg te klauteren, waar zich allemaal kleine zaaltjes bevinden. De ooit klassiek opgeleide jazzviolist Tim Kliphuis werd aangetrok- ken als adviseur, spreekstalmeester en violistisch bindmiddel, een rol die hij met humor en allure speelde.

AUGUSTUS 2025
JULI 2025
JUNI 2025
MEI 2025
APRIL 2025
MAART 2025
FEBRUARI 2025
JANUARI 2025
DECEMBER 2024
NOVEMBER 2024
OKTOBER 2024
SEPTEMBER 2024
AUGUSTUS 2024
JULI 2024
JUNI 2024
MEI 2024
APRIL 2024
MAART 2024
FEBRUARI 2024
JANUARI 2024
DECEMBER 2023
NOVEMBER 2023
OKTOBER 2023
SEPTEMBER 2023
AUGUSTUS 2023
JULI 2023
JUNI 2023
MEI 2023
APRIL 2023
MAART 2023
FEBRUARI 2023
JANUARI 2023
DECEMBER 2022
NOVEMBER 2022
OKTOBER 2022
SEPTEMBER 2022
AUGUSTUS 2022
JULI 2022
JUNI 2022
MEI 2022
APRIL 2022
MAART 2022
FEBRUARI 2022

En zo stonden de bezoekers aanhet begin van de avond voor de keuze of ze naar Hertz (Ier- se fiddler met Catherine McHugh op piano), Cloud Nine (violiste Lenneke van Straalen & tabla speler Heiko Dijker spelen raga’s), Club Nine (violiste Moniek de Leeuw met tapdans en gitarist Frank de Kleer), The Pit (Paganini battle met o.a. Iris van Nuland en Joshua Ta- venier), Park 6 (Silent Disco op vioolmuziek) of Punt Foyer (opname podcasts door het Nati- naal Muziekinstrumenten Fonds) zouden gaan. Ook een probleem van deze tijd: er is zo- veel om uit te kiezen, dat de stress regelmatig toeslaat. Zelf koos ik voor de Indiase raga’s en daar kreeg ik geen spijt van, want Lenneke van Straalen is – in lotushouding, de krul van haar viool naar beneden gericht- een absolute virtuoos in het spelen van de raga’s waar- door ze al jaren geleden gegrepen werd. Ook als duo bleken Van Straalen en tabla speler Dijker uitstekend aan elkaar gewaagd: ze inspireren elkaar, voelen elkaar feilloos aan en ge- ven elkaar alle ruimte om deels improviserend de Indiase muziek alle recht te doen.

Vervolgens koos ik voor de Paganini battle, waar de stoutmoedige en veelbelovende Iris van Nuland het spits afbeet met een virtuoos maar lichtvoetig en vol vaart gespeelde Paga- nini Caprice, gevolgd door een meer dramatische en diepzinnige Paganini door de getalen- teerde Joshua Tavenier. Er volgden nog een overtuigende Caprice door Van Nuland en een solostuk van Ysaÿe door Tavenier, maar de strijd tussen beide jonge laureaten van het Ne- derlands Vioolconcours 2022 eindigde in een verzoenend en virtuoos gespeeld vioolduet. ‘Want we zijn eigenlijk helemaal geen concurrenten, we kennen elkaar al heel lang en we respecteren elkaar’, lichtte Van Nuland lachend toe. De andere strijdende laureaten, heb ik helaas gemist omdat ik Isabelle van Keulen tango wilde horen spelen. Daarvoor moest ik naar Hertz mainstage waar de violiste, die al van jongs af aan idolaat is van de Tango Nuevo van Piazzolla, met haar eigen Isabelle van Keulen Ensemble – bestaande uit bandoneonist Christian Gerber, contrabassist Rüdiger Ludwig en pianiste Ulrike Payer – het publiek met warmte, vuur en passie meevoerde naar zwoele avonden, melancholieke herinneringen, op- zwepende liefdesavonturen in Argentinië, waar het goed toeven bleek.

JANUARI 2022
DECEMBER 2021
NOVEMBER 2021
OKTOBER 2021
SEPTEMBER 2021
AUGUSTUS 2021
JULI 2021
JUNI 2021
MEI 2021
APRIL 2021
MAART 2021
FEBRUARI 2021
JANUARI 2021
DECEMBER 2020
NOVEMBER 2020
OKTOBER 2020
SEPTEMBER 2020
AUGUSTUS 2020
JULI 2020
JUNI 2020
MEI 2020
MAART 2020
FEBRUARI 2020
DECEMBER 2019
OKTOBER 2019
SEPTEMBER 2019
AUGUSTUS 2019
JUNI 2019
MEI 2019
APRIL 2019
MAART 2019
FEBRUARI 2019

In dezelfde zaal maakte Roby Lakatos, de grootste onder de zigeunerviolisten, zijn opwachting met de virtuoze Jenő Lisztes op cimbalon. Nu brak letterlijk de vioolhemel open, want de kogelronde, in het rood gestoken Lakatos speelt geen viool, hij IS de viool en alle razend virtuoze capriolen die hij uithaalt op zijn instrument lijken hem geen enkele moeite te kosten. Superieur switcht hij tussen klassiek, jazz, gipsy en improvisatie, waarbij Lisztes zich opstelde als een al even geniale en virtuoze cimbalonspeler. Het meisje Julia uit het oosten des lands werd door Lakatos van stal gehaald om het publiek te laten horen dat hij probeert de fakkel van zijn kunst door te geven aan jongere generaties, zelfs als dat geen gipsy's zijn. En de kleine Julia weerde zich dapper, liet zich violistisch uitdagen en speelde de Hongaarse melodieën die Lakatos haar aanreikte lang niet slecht. Enigszins gefrustreerd dat het hierna alweer tijd was voor het slotconcert, terwijl er nog zoveel andere violisten op het festival rondliepen die ik óók graag had gehoord, bleef ik zitten waar ik zat in Hertz.

Tim Kliphuis nam de leiding over de feestelijke afsluiting, die neerkwam op een violistische circusparade waarin tot mijn grote vreugde vrijwel alle violisten langskwamen die ik had gemist. Kliphuis begon met een paar gipsy jazznummers, met contrabassist Nick McGuire en gitarist Mozes Rosenberg, die als rechtgeaard lid van de bekende Sinti-muziekfamilie al net zo superieur en volstrekt natuurlijk musiceerde als Lakatos. Kliphuis zelf kwam verrassend goed mee en ontpopte zich als een Grappelli-achtige tovenaars op zijn viool, waarna hij met humor de rest van de avond aan elkaar praatte, die neerkwam op een vrolijke aaneenschakeling van mini- solo's door alle genoemden en de Marokkaanse violist Abderrahim Semlali, Ahmed El Maai op Ud, violiste Merel Vercammen (op elektrische viool), violist en componist Yannick Hiwat, de Syrische violist Anan Al-Kadamani, urbanvioliste Shauntell Baumgard, veelzijdig jong viooltalent Valentine Blangé met gitarist Cem Karayalçin en Pablo Rodriguez, die zijn viool vaak als ritmisch instrument gebruikt.

Het was ontroerend om te horen hoe bloedserius en droevig de vioolmuziek uit Syrië klonk, en hoe decoratief en verfijnd de Marokkaanse Semlali zijn viool bespeelde. Met uitzondering van de vrolijke en muzikaal door de wol geveerde Kliphuis, manifesteerden de Hollandse violisten zich een beetje onwennig, maar omdat de besnorde vioolgigant Lakatos ook in dit bonte gezelschap weer de muzikale leiding nam werd het één groot vioolfeest.

Wenneke Savenije

Info:

<https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/nacht-van-de-viool-27-01-2023/>

<https://www.nederlandsvioolconcours.nl>

<https://www.muziekinstrumentenfonds.nl>

Tags : AART VAN DE POL, ABDERRAHIM SEMLALI, AHMED EL MAAI, ANAN AL-KADAMANI, CEM KARAYALÇIN, CHRISTIAN GERBER, COLM O’CAOIMH, EMMA ROIJACKERS, FRANK DE KLEER, FRANKIE GAVIN, HEIKO DIJKER, IRIS VAN NULAND, ISABELLE VAN KEULEN, ISABELLE VAN KEULEN ENSEMBLE, JENÖ LISZTES, JOSHUA TAVENIER, JULIA, KAYA GÜR, LENNEKE VAN STRAALen, MEREL VERCAMMEN, MONIEK DE LEEUW, MOZES ROSENBERG, NICK MCGUIRE, PABLO RODRIQUEZ, RAVI SHANKAR, ROBY LAKATOS, RÜDIGER LUDWIG, SHAUNTELL BAUMGARD, SIR YEHUDI MENUHIN, TIM KLIPHUIS, ULRIKE PAYER, VALENTINE BLANGÉ , YANNICK HIWAT

[f](#) [t](#) [in](#)

You May Also Like

RECENSIES

Pianiste Giorgini
beschaafd in
virtuoze
Tchaikovski,
Belgian National
Orchestra zeer
overtuigend in
Rachmaninoff

RECENSIES

Festial ‘Autour du
piano’ in Cayeux
sur mer biedt
podium aan
meesters en jonge
talenten

RECENSIES

Quatuor Van Kuijk
biedt fascinerende
inkijk in anderhalve
eeuw
strijkkwartetliteratu
ur

RECENSIES

Zuid-Amerikaanse
dansen op
hemelse muziek